EUROOPA
KOMISJON

Brüssel, 2.6.2014
COM(2014) 401 final

Soovitus:

NÕUKOGU SOOVITUS

eurot rahaühikuna kasutavate liikmesriikide majanduspoliitika üldsuuniste rakendamise kohta

{SWD(2014) 401 final}

Soovitus:

NÕUKOGU SOOVITUS

eurot rahaühikuna kasutavate liikmesriikide majanduspoliitika üldsuuniste rakendamise kohta

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artiklit 136 koostoimes artikli 121 lõikega 2,

võttes arvesse nõukogu 7. juuli 1997. aasta määrust (EÜ) nr 1466/97 eelarveseisundi järelevalve ning majanduspoliitika järelevalve ja kooskõlastamise tõhustamise kohta,[1] eriti selle artikli 5 lõiget 2,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. novembri 2011. aasta määrust (EL) nr 1176/2011 makromajandusliku tasakaalustamatuse ennetamise ja korrigeerimise kohta[2], eriti selle artikli 6 lõiget 1,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni soovitust[3],

võttes arvesse Euroopa Ülemkogu järeldusi,

võttes arvesse majandus- ja rahanduskomitee arvamust,

võttes arvesse majanduspoliitika komitee arvamust

ning arvestades järgmist:

(1) Euroala praegust majanduskeskkonda iseloomustab aeglane, kuid endiselt habras majanduse elavnemine. 2013. aastal ja 2014. aasta alguses vähenes euroalal inflatsioon märkimisväärselt ning oodatavalt peaks inflatsioon prognoosiperioodi jooksul suurenema väga aeglaselt. See kajastab praegust loidust euroalal ning suhteliste hindade jätkuvat kohandumist haavatava majandusega riikides ja euro vahetuskursi jätkuvat tugevnemist. Kuigi majanduse elavnemine muutub laiapõhjalisemaks, püsivad euroala riikide vahel suured erinevused.

(2) Euroala on rohkem kui lihtsalt oma liikmete summa. Majandus- ja finantskriis paljastas selgelt euroala riikide omavahelise tiheda seotuse ning tõstis esile vajaduse tugevdada euroala liikmesriikide vahel eelarve-, finants- ja struktuuripoliitika koordineerimist, et tagada euroalal tervikuna sidus poliitika. Euroala liikmesriigid kirjutasid 2. märtsil 2012 alla majandus- ja rahaliidu stabiilsuse, koordineerimise ja juhtimise lepingule, võttes sellega endale kohustuse ellu viia ulatuslikke poliitikareforme ja koordineerida oma poliitikat. 2013. aastal jõustusid teise majanduse juhtimise paketi määrused, mis on veelgi süvendanud eelarve- ja

[1] EÜT L 209, 2.8.1997, lk 1.
[2] ELT L 306, 23.11.2011, lk 25.
[3] COM(2014) 401 final.

majanduspoliitika koordineerimist euroalal. Euroala liikmetel on konkreetne vastutus juhtimise uue raamistiku tulemusliku rakendamise eest. See eeldab suuremat vastastikust survet riiklike reformide rakendamise ja konservatiivse eelarvepoliitika toetamiseks, riiklike reformide suuremaks hindamiseks euroala seisukohast, võimalike ülekanduvate mõjude arvessevõtmiseks ja hästi toimiva majandus- ja rahaliidu seisukohast oluliste tegevuste soodustamiseks.

(3) Kuna euroala liikmesriikide vahel on suur vastastikune sõltuvus, võib struktuurireformide rakendamisega kaasneda suur ülekanduv mõju, mida tuleb arvesse võtta, et tagada poliitikameetmete optimaalne ülesehitus ja rakendamine euroala üksikute liikmete ja euroala kui terviku jaoks. Näiteks kooskõlastatum tegevus reformide rakendamisel aitaks kaasa liikmesriikide vajalikule lähenemisele. Selle puhul on määrava tähtsusega euroala liikmesriikide reformikavade arutelu varajases etapis, mis tugineb olemasolevatele tavadele, ning makromajandusliku tasakaalustamatuse menetluse tulemuslik rakendamine.

(4) Euroala üks peamine eesseisev ülesanne on vähendada valitsemissektori võlga, viies ellu diferentseeritud, majanduskasvu soodustavat eelarvepoliitikat, ning samal ajal suurendada euroala kasvupotentsiaali. Euroala eelarvepositsioon on paranenud tänu eelarve konsolideerimisele eelmistel aastatel, kuid mitu euroala liikmesriiki peavad veel jätkama eelarve kohandamist, et vähendada oma väga kõrget võla taset. Kõik euroala liikmed peaksid parandama riigi rahanduse kvaliteeti tootlikkuse ja tööhõive suurendamise eesmärgil.

(5) Kriisi algetapis vähenesid euroalal investeeringud oluliselt ning need ei ole veel taastunud oma pikaajalisel keskmisel tasemel. Investeeringute loid suurenemine on põhjustatud erasektoris finantsvõimenduse vähendamise, finantssektori killustatuse ja riiklike investeeringute vähendamise tinginud vajaliku eelarvekonsolideerimise koosmõjust. Infrastruktuuri ja oskustesse tehtavate investeeringute suurendamine on määrava tähtsusega majanduse elavdamise jätkumiseks ja potentsiaalse majanduskasvu suurendamiseks. Suur osa investeeringutest peab tulema erasektorist, kuid ametiasutustel saab olla oluline roll investeeringuid toetavate tingimuste loomisel.

(6) Euroalal püsib laenuandmine reaalmajandusele jätkuvalt madal ning finantsturu killustatus suur, hoolimata riigi võlakohustustega seotud surve vähenemisest. Rahastamisvõimalused, eelkõige VKEde jaoks on jätkuvalt probleemiks mitmes liikmesriigis ning see võib kahjustada majanduse elavdamist. Seepärast on vaja algatusi, mille eesmärk on taastada krediidivood, tugevdada kapitaliturgusid ning suurendada majanduse pikaajalist rahastamist. Sellised tegevused nagu pankade bilansside parandamise lõpuleviimine, vajaduse korral omakapitalipuhvrite edasine tugevdamine, varade kvaliteedi läbivaatamised ja stressitestid aitavad välja selgitada allesjäänud nõrku kohti ning seega tugevdada usaldust sektori kui terviku suhtes. Olulisi edusamme on tehtud seoses pangandusliiduga: eelkõige ühtse järelevalvemehhanismi loomisel ja ühtses kriisilahendusmehhanismis kokku leppimises.

(7) Finantskriis on esile toonud puudusi majandus- ja rahaliidu ülesehituses. Komisjon esitas 28. novembril 2012 tiheda ja toimiva majandus- ja rahaliidu loomise tegevuskava, et algatada üleeuroopaline arutelu. 5. detsembril 2012 esitas Euroopa Ülemkogu eesistuja tihedas koostöös Euroopa Komisjoni presidendi, eurorühma presidendi ja Euroopa Keskpanga presidendiga aruande, milles käsitleti mitut komisjoni tegevuskavas esitatud ideed ning mis sisaldas ajakava ja etappe majandus-

ja rahaliidu väljakujundamise lõpuleviimiseks. Euroopa Parlament esitas oma seisukoha 20. novembri 2012. aasta resolutsioonis. Alates sellest on võetud olulisi meetmeid. Majandus- ja rahaliidu edasine arendamine eeldab järkjärgulist lähenemisviisi, mis ühendab distsipliini ja solidaarsuse. Esimese ja teise majanduse juhtimise paketi õigusaktide kohaselt vaadatakse nende rakendamine esimest korda läbi 2014. aasta lõpuks.

SOOVITAB euroala liikmesriikidel võtta ajavahemikus 2014-2015 üksikult ja üheskoos, ilma et see piiraks nõukogu pädevust liikmesriikide majanduspoliitika koordineerimisel, kuid eelkõige eurorühmas majanduspoliitika kooskõlastamise raamistikus järgmisi meetmeid:

1. Edendada ja jälgida tihedas koostöös komisjoniga struktuurireformide rakendamist neis valdkondades, mis on kõige olulisemad euroala sujuvaks toimimiseks, et soodustada lähenemist ning sisemiste ja väliste tasakaalustamatuste kohandamist. Hinnata reformide rakendamisel tehtud edusamme ja edendada nende tegemist euroala liikmesriikides, kus esineb ülemäärane tasakaalustamatus, ning euroala liikmesriikides, kus tasakaalustamatus nõuab otsustavat tegutsemist, et piirata negatiivsete mõjude ülekandumist ülejäänud euroalale, ning soodustada asjakohast poliitikat suure ülejäägiga riikides, et optimeerida positiivne ülekanduv mõju. Korrapäraselt pidada temaatilisi arutelusid sellise struktuuripoliitika üle, millel võib olla suur ülekanduv mõju, keskendudes tööjõu kõrge maksukiilu vähendamisele ja teenuste turgude reformimisele.

2. Koordineerida tihedas koostöös komisjoniga euroala liikmesriikide eelarvepoliitikat, eelkõige eelarvekavade hindamise käigus, et tagada kogu euroalal sidus ja majanduskasvu soodustav eelarvepoliitika. Parandada riigi rahanduse kvaliteeti ja jätkusuutlikkust, suurendades riiklikul ja ELi tasandil materiaalseid ja immateriaalseid investeeringuid. Tagada riiklike eelarveraamistike, sealhulgas riiklike eelarvenõukogude tugevdamine.

3. Tagada pangandussüsteemi vastupanuvõime, eelkõige võttes varade kvaliteedi läbivaatamise ja stressitestide puhul vajalikke järelmeetmeid ning rakendades pangandusliidu määrusi, sealhulgas õigusnorme, mis käsitlevad täiendavat tööd ühtse kriisilahendusmehhanismi üleminekuperioodil. Stimuleerida erasektori investeeringuid ja suurendada krediidivoogusid majandusse meetmete abil, millega parandatakse laenusaamise võimalusi VKEde jaoks, tugevdatakse kapitaliturge ja taaskäivitatakse väärtpaberistamise turg vastavalt komisjoni teatisele Euroopa majanduse pikaajalise rahastamise kohta ja selles esitatud kalendrile.

4. Jätkata tööd majandus- ja rahaliidu tihendamiseks ning aidata kaasa majandusjärelevalve raamistiku parandamisele selle läbivaatamise raames, mis on kavandatud 2014. aasta lõpuks.

Brüssel,

Nõukogu nimel
eesistuja